

Núm. 80
Novembre 2019

Guia d'Entitats Socials Normativa i consideracions sobre les obligacions comptables i el rendiment de comptes

Comissió d'Entitats No Lucratives del CCJCC

ÍNDEX

EL PERQUÈ D'AQUESTA GUIA

PÀG. 03

1. ASSOCIACIONS

PÀG. 04

- (1.1) Associacions declarades d'utilitat pública
- (1.2) Associacions declarades d'utilitat pública d'àmbit autonòmic (Generalitat de Catalunya)
- (1.3) Associacions no declarades d'utilitat pública
- (1.4) Associacions religioses

2. CLUBS I FEDERACIONES ESPORTIVESA

PÀG. 14

- (2.1) Clubs esportius
- (2.2) Clubs esportius catalans
- (2.3) Federacions esportives
- (2.4) Federacions esportives catalanes

3. COL·LEGIS PROFESSIONALS

PÀG. 22

4. COOPERATIVES I ASSOCIACIONS DE COOPERATIVES

PÀG. 24

- (4.1) Cooperatives
- (4.2) Cooperatives d'àmbit autonòmic (Generalitat de Catalunya)
- (4.3) Unions, federacions i confederacions de cooperatives
- (4.4) Unions, federacions i confederacions de cooperatives d'àmbit autonòmic (Generalitat de Catalunya)

5. FUNDACIONS

PÀG. 33

- (5.1) Fundacions
- (5.2) Fundacions d'àmbit autonòmic (Generalitat de Catalunya)
- (5.3) Fundacions canòniques
- (5.4) Fundacions especials (hereves de l'obra social de les antigues caixes)

6. MÚTUES I MUTUALITATS DE PREVISIÓ SOCIAL

PÀG. 42

7. PARTITS POLÍTICS

PÀG. 43

8. PATRONALS EMPRESARIALS

PÀG. 45

9. SINDICATS DE TREBALLADOR

PÀG. 47

EL PERQUÈ D'AQUESTA GUIA

Les entitats socials ocupen un espai molt important en l'activitat econòmica de qualsevol país i desenvolupen un paper rellevant en la societat, cobrint, tot sovint, àrees d'actuació a les quals el sector privat i el sector públic els costa donar una resposta adient. No obstant això, sota el paraigua de les entitats socials s'inclou una realitat molt diversa en què cada tipologia d'entitat té unes característiques definitòries molt concretes i diferenciades que fan difícil que puguin ser tractades com un tot. A més a més, el factor geogràfic té un paper destacat, en molts casos, a l'hora de potenciar aquesta idiosincràsia.

Les particularitats de les diferents entitats socials les coneixen bé i, si ens permeteu, les pateixen, entre d'altres, els auditors que les auditen. Aquesta Guia neix com a resposta a les inquietuds dels membres de la Comissió d'Entitats No Lucratives del CCJCC que ja fa temps van posar de manifest les dificultats que, a vegades, comporta definir el marc normatiu aplicable, les obligacions comptables i les atribucions dels diferents òrgans de govern per a una entitat social concreta i que necessàriament implica un exercici d'estudi en profunditat de la seva realitat. Així s'ha considerat que seria d'interès per a les tipologies més rellevants d'entitats socials determinar una sèrie de categories relacionades amb la normativa que els aplica, les obligacions comptables i el rendiment de comptes a què estan sotmeses, definir què cal considerar en cadascuna i presentar-ho d'una manera sistematitzada. Tot i que és una Guia pensada i feta per auditors, no pretén circumscriure's a l'àmbit de l'auditoria de comptes sinó que vol ser d'utilitat per a un públic molt més ampli i que inclou les mateixes entitats.

El document s'ha preparat seguint un esquema amb els mateixos apartats per a cada una de les entitats socials que es descriuen i incorporant, sempre que s'ha considerat oportú, les consideracions particulars que hagin pogut fer cadascun dels autors.

Finalment, cal assenyalar que en aquells aspectes que la normativa no regula de forma expressa el que s'inclou és la interpretació dels membres de la Comissió i, per tant, com a interpretació subjecta al fet que altres autors ho plantegessin d'una altra manera. A més a més, com que la Guia neix en un moment concret i la legislació està en constant evolució, caldrà considerar les modificacions normatives que es vagin produint amb posterioritat a la seva emissió.

I no ens queda res més que donar les gràcies de forma individualitzada als membres de la Comissió per haver fet possible la Guia:

- Joan Anton Abad (Auditing, SL)
- Maria Eugènia Bailach (Auren Auditores SP, SLP)
- Ferran Busquet (Busquet Estudi Jurídic, SL)
- Montse Enrique (Grup Integral d'Auditors, SLP)
- Juan José González-Simó del Río (González & Cia. Auditores, SL)
- Josep Manel Morera (Audiaxis Auditores, SLP)
- Núria Quevedo (Quevedo Audit)
- Teresa Salas (Activa Auditoria i Consultoria, SLP)
- David Sallán (GM Auditores, SL)

1. ASSOCIACIONS

(1.1) Associacions declarades d'utilitat pública

Descripció	<p>Les associacions són entitats sense ànim de lucre que es constitueixen mitjançant acord de tres o més persones físiques o jurídiques legalment constituïdes, que es comprometen a posar en comú coneixements, mitjans i activitats per a aconseguir unes finalitats lícites d'interès general o particular.</p> <p>Les associacions poden ser declarades d'utilitat pública quan reuneixin els requisits de l'article 32 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.</p> <p>La declaració d'utilitat pública confereix beneficis fiscals, econòmics, administratius i processals. El manteniment de la "utilitat pública" depèn de continuar complint amb els requisits que van servir de base per al seu atorgament, per la qual cosa anualment l'entitat haurà d'acreditar-la mitjançant la rendició de comptes i la presentació d'altra informació.</p>
Òrgan de govern	<p>La Junta directiva</p>
Òrgan de representació	<p>L'Assemblea</p>
Legislació aplicable	<ul style="list-style-type: none"> • Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació. • Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge. • Reial decret 1270/2003, de 10 d'octubre pel qual s'aprova el Reglament per l'aplicació del règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge. • Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública. • Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme. • Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i el model de pla d'actuació de les entitats sense finalitats lucratives. • Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les entitats sense finalitats lucratives. • Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el Pla de comptabilitat de petites i mitjanes entitats sense finalitats lucratives.
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<p>Sí.</p> <p>Articles 14 i 34 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.</p>
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	<p>Els comptes anuals es formularan d'acord amb el que es disposa en el Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i en la Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les entitats sense finalitats lucratives.</p>

<p>Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>La Junta directiva.</p> <p>Article 5.3 del Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública.</p> <p>Tercera part "Comptes anuals" <i>Formulació dels comptes anuals</i> del Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i el model de pla d'actuació de les entitats sense finalitats lucratives.</p>
<p>Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>El termini de formulació dels comptes anuals serà com a màxim de sis mesos, comptats des del tancament de l'exercici. No obstant això, en cas que se sotmetin a auditoria, els comptes hauran de formular-se dins dels tres mesos següents al tancament de l'exercici.</p> <p>Tercera part "Comptes anuals" <i>Formulació dels comptes anuals</i> del Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i el model de pla d'actuació de les entitats sense finalitats lucratives.</p>
<p>Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers</p>	<p>L'Assemblea.</p> <p>Article 14.3 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació i article i article 5.1 del Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública.</p>
<p>Dipòsit de CCAA o estats financers</p>	<p>S'ha de dipositar la instància, la certificació de l'acord de l'assemblea general de socis de l'aprovació dels comptes anuals, els comptes anuals (balanç, comptes de resultats, memòria i EFE per a les quals estiguin obligades a presentar balanç i memòria normal), i memòria d'activitats i informe d'auditoria, si hi estan obligades.</p>
<p>Termini que s'estableix per al dipòsit</p>	<p>Hauran de rendir comptes de l'últim exercici tancat en el termini dels sis mesos següents a la seva finalització. El dipòsit s'ha de fer en el Registre Nacional d'Associacions.</p> <p>Article 5.1 del Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública.</p>
<p>Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers</p>	<p>1) Per grandària: Aquelles que presentin balanç i memòria normal, és a dir, les que durant dos exercicis consecutius compleixin 2 dels 3 límits següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Total actiu > 4 milions d'euros • Xifra de negoci > 8 milions d'euros • Nombre mitjà de treballadors > 50 <p>Article 5.4 del Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública.</p> <p>2) Per subvencions rebudes: Quan durant un exercici es rebin subvencions o ajudes amb càrrec als pressupostos de les administracions públiques o a fons de la Unió Europea, per un import total acumulat superior a 600.000 euros. L'auditoria serà obligatòria en l'exercici de la seva recepció (reconeixement comptable) i en els exercicis en què es realitzin les operacions o s'executin les inversions corresponents. També en el cas de contractes amb el sector públic per import acumulat superior a 600.000 euros, i si aquest import representa més del 50% de la xifra anual de negocis, l'obligació recau en l'exercici de la signatura del contracte i en el següent.</p> <p>Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que desenvolupa el text refós de la Llei d'auditoria de comptes. Disposicions addicionals segona (Auditoria de comptes anuals de les entitats perceptores de subvencions o ajudes amb càrrec als pressupostos de les administracions públiques o a fons de la Unió Europea) i tercera (Auditoria de comptes anuals d'entitats que contractin amb el sector públic).</p>

**Altres consideracions
d'interès**

Per aplicació de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (articles 2.1.x) i 39), les associacions d'utilitat pública estan obligades a conservar durant 10 anys els documents d'identificació, negocis i operacions a què aquesta normativa es refereix.

En concret, hauran de conservar la documentació:

- Identificativa de les persones que aportin a l'entitat, a títol gratuït, fons o recursos per import igual o superior a 100 euros.
- Identificativa de les persones o col·lectius que rebin a títol gratuït, fons o recursos de l'entitat.
- Acreditativa de l'aplicació dels fons als diferents projectes associatius.

Les que estan obligades a auditar-se hauran de dipositar en el Registre el nomenament d'auditor (art. 5 del Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública).

(1.2) Associacions declarades d'utilitat pública d'àmbit autonòmic (Generalitat de Catalunya)

<p>Descripció</p>	<p>Les associacions són entitats sense ànim de lucre que es constitueixen mitjançant acord de tres o més persones físiques o jurídiques legalment constituïdes, que es comprometen a posar en comú coneixements, mitjans i activitats per a aconseguir unes finalitats lícites d'interès general o particular.</p> <p>Les associacions poden ser declarades d'utilitat pública quan reuneixin els requisits de l'article 32 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.</p> <p>La declaració d'utilitat pública confereix beneficis fiscals, econòmics, administratius i processals. El manteniment de la "utilitat pública" depèn de continuar complint amb els requisits que van servir de base per al seu atorgament, per la qual cosa anualment l'entitat haurà d'acreditar-la mitjançant la rendició de comptes i la presentació d'altra informació.</p> <p>De conformitat amb l'article 118 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la Generalitat de Catalunya ha assumit plenes competències en matèria d'associacions i fundacions que exerceixen les seves funcions majoritàriament a Catalunya.</p> <p>En aquest apartat es tracten les fundacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.</p>
<p>Òrgan de govern</p>	<p>La Junta Directiva</p>
<p>Òrgan de representació</p>	<p>L'Assemblea</p>
<p>Legislació aplicable</p>	<p>Normativa de Catalunya:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llei 21/2014, del 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública. • Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. • Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques. • Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya. • Decret 6/2008, de 21 de gener, pel qual s'assignen al Departament de Justícia les funcions traspassades a la Generalitat de Catalunya en matèria de declaració d'utilitat pública de les associacions i aplicació dels beneficis fiscals a associacions i fundacions. • Decret 206/1999, de 27 de juliol, pel qual s'aprova el reglament d'organització i funcionament del Registre d'associacions. • Ordre JUS/152/2018, de 12 de setembre, per la qual s'estableix el nivell de subjecció de les fundacions i de les associacions declarades d'utilitat pública als instruments de transparència que estableix la Llei 21/2014, del 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública. • Ordre JUS/119/2017, de 14 de juny, per la qual es fa publicitat de la relació de taxes vigents que gestiona el Departament de Justícia. • Ordre JUS/37/2015, de 2 de març, per la qual es crea el Cens d'associacions i fundacions vinculades a partits polítics, vinculat als registres d'associacions i fundacions de la Generalitat de Catalunya.

<p>Legislació aplicable</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Resolució JUS/1796/2018, de 24 de juliol, per la qual s'aproven els criteris pels quals s'ha de regir el Pla d'actuació inspectora de fundacions i associacions declarades d'utilitat pública per a l'any 2018. <p>Normativa estatal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació. • Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública. • Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme. • Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge. • Reial decret 1270/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per l'aplicació del règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.
<p>Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers</p>	<p>Sí.</p> <p>Article 322-15-2 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.</p>
<p>Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers</p>	<p>Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.</p>
<p>Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>L'òrgan de govern que es pot identificar amb la denominació de Junta Directiva, Junta de Govern o algun altre nom similar.</p> <p>Article 322-1 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.</p>
<p>Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>La normativa no estableix cap data sobre això. No obstant això, s'ha de tenir en compte el termini establert (sis mesos) per a la seva aprovació per part de l'Assemblea, tal com indica l'article 322-15 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.</p>
<p>Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers</p>	<p>L'Assemblea general.</p> <p>Article 322-2 i següents de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.</p>
<p>Dipòsit de CCAA o estats financers</p>	<p>Presentació dels comptes al Protectorat.</p> <p>Article 322-15 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.</p>
<p>Termini que s'estableix per al dipòsit</p>	<p>Hauran de rendir comptes en els sis mesos següents a la data de tancament de l'exercici.</p> <p>Article 322-15 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.</p>

<p>Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers</p>	<p>L'article 322-15 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques, estableix que les associacions declarades d'utilitat pública hauran de presentar al Protectorat, si s'escau, d'acord amb llur normativa, l'informe d'auditoria. Per analogia es consideren els criteris establerts per a les associacions declarades d'utilitat pública estatals:</p> <p>1) Per grandària: Aquelles que presentin balanç i memòria normal, és a dir, les que durant dos exercicis consecutius compleixin 2 dels 3 límits següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Total actiu > 4 milions d'euros • Xifra de negoci > 8 milions d'euros • Nombre mitjà de treballadors > 50 <p>Article 5.4 del Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública.</p> <p>2) Per subvencions rebudes: Quan durant un exercici es rebin subvencions o ajudes amb càrrec als pressupostos de les administracions públiques o a fons de la Unió Europea, per un import total acumulat superior a 600.000 euros. L'auditoria serà obligatòria en l'exercici de la seva recepció (reconeixement comptable) i en els exercicis en què es realitzin les operacions o s'executin les inversions corresponents. També en el cas de contractes amb el sector públic per un import acumulat superior a 600.000 euros, i si aquest import representa més del 50% de l'import net de la xifra anual de negocis, l'obligació recau en l'exercici de la signatura del contracte i en el següent.</p> <p>Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que desenvolupa el text refós de la Llei d'auditoria de comptes. Disposicions addicionals segona (Auditoria de comptes anuals de les entitats perceptores de subvencions o ajudes amb càrrec als pressupostos de les administracions públiques o a fons de la Unió Europea) i tercera (Auditoria de comptes anuals d'entitats que contractin amb el sector públic).</p>
<p>Altres consideracions d'interès</p>	<p>Per aplicació de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (articles 2.1.x) i 39), les associacions declarades d'utilitat pública estan obligades a conservar durant 10 anys els documents d'identificació, negocis i operacions a què aquesta normativa es refereix.</p> <p>En concret, hauran de conservar la documentació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificativa de les persones que aportin a l'entitat, a títol gratuït, fons o recursos per un import igual o superior a 100 euros. • Identificativa de les persones o col·lectius que rebin a títol gratuït fons o recursos de l'entitat. • Acreditativa de l'aplicació dels fons als diferents projectes associatius.

(1.3) Associacions no declarades d'utilitat pública

Descripció	Les associacions són entitats sense ànim de lucre que es constitueixen mitjançant acord de tres o més persones físiques o jurídiques legalment constituïdes, que es comprometen a posar en comú coneixements, mitjans i activitats per a aconseguir unes finalitats lícites d'interès general o particular.
Òrgan de govern	La Junta directiva
Òrgan de representació	L'Assemblea
Legislació aplicable	<ul style="list-style-type: none"> • Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació. • Reial decret 949/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament del Registre nacional d'associacions. • Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<p>Sí.</p> <p>Article 14.1 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.</p>
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	<p>No hi ha obligatorietat d'utilitzar-ne un determinat.</p> <p>No obstant això, és recomanable que els comptes anuals es formulin d'acord amb el que disposa el marc normatiu obligatori per les entitats declarades d'utilitat pública, és a dir, el Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i la Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les entitats sense finalitats lucratives.</p>
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	La Junta directiva
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	No s'estableix
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	<p>L'Assemblea anualment, no s'estableix cap límit.</p> <p>Article 14.3 de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.</p>
Dipòsit de CCAA o estats financers	No
Termini que s'estableix per al dipòsit	No aplica

Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	<p>Quan durant un exercici es rebin subvencions o ajudes amb càrrec als pressupostos de les administracions públiques o a fons de la Unió Europea, per un import total acumulat superior a 600.000 euros. L'auditoria serà obligatòria en l'exercici de la seva recepció (reconeixement comptable) i en els exercicis en què es realitzin les operacions o s'executin les inversions corresponents. També en el cas de contractes amb el sector públic per import acumulat superior a 600.000 euros, i si aquest import representa més del 50% de l'import net de la xifra anual de negocis, l'obligació recau en l'exercici de la signatura del contracte i en el següent.</p> <p>Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que desenvolupa el text refós de la Llei d'auditoria de comptes. Disposicions addicionals segona (Auditoria de comptes anuals de les entitats perceptores de subvencions o ajudes amb càrrec als pressupostos de les administracions públiques o a fons de la Unió Europea) i tercera (Auditoria de comptes anuals d'entitats que contractin amb el sector públic).</p>
Altres consideracions d'interès	<p>Per aplicació de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (articles 2.1.x) i 39), les associacions estan obligades a conservar durant 10 anys els documents d'identificació, negocis i operacions a què aquesta normativa es refereix.</p> <p>En concret, hauran de conservar la documentació:</p> <ul style="list-style-type: none">• Identificativa de les persones que aportin a l'entitat, a títol gratuït, fons o recursos per import igual o major a 100 euros.• Identificativa de les persones o col·lectius que rebin a títol gratuït fons o recursos de l'entitat.• Acreditativa de l'aplicació dels fons als diferents projectes associatius.

(1.4) Associacions religioses

Descripció	<p>Les associacions religioses són entitats sense ànim de lucre, que es constitueixen mitjançant acord de tres o més persones físiques o jurídiques legalment constituïdes, que es comprometen a posar en comú coneixements, mitjans i activitats per assolir uns fins lícits d'interès general o particular. L'acord de constitució, que ha d'incloure l'aprovació dels estatuts, s'ha de formalitzar mitjançant acta fundacional, en document públic o privat.</p> <p>Amb l'atorgament de l'acta fundacional, l'associació adquireix personalitat jurídica i capacitat d'obrar, sense perjudici de la seva inscripció posterior en el registre competent, únicament a l'efecte de publicitat.</p>
Òrgan de govern	<p>La Junta directiva o el que es defineixi als estatuts de l'associació</p>
Òrgan de representació	<p>El que es defineixi als estatuts de l'associació</p>
Legislació aplicable	<ul style="list-style-type: none"> • Les associacions constituïdes per a fins exclusivament religiosos per les esglésies, confessions i comunitats religioses es regeixen pel que disposen els tractats internacionals i les lleis específiques, sense perjudici de l'aplicació supletòria de les disposicions de la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació. • Acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu sobre assumptes econòmics, signat el 3 de gener de 1979. I ratificat el 4 de desembre del mateix any. • Acord aplicació impost de societats a entitats eclesiàstiques, BOE 09.05.1981. • Ordre ministerial 23.04.1981, relativa al termini de presentació de les declaracions de l'impost de societats. BOE 09.05.1981. • Resolució 29.05.1981, instruccions presentacions declaracions impost de societats i de la renda. BOE 02.07.1981. • Resolució OM/EHA/3958/2006, que deroga beneficis fiscals relatius a l'impost sobre el valor afegit, amb efectes l'1 de gener de 2007. • Llei 33/1987, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1988. Disposició addicional cinquena. • Llei 6/2018, de 3 de juliol, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2018. Disposició addicional cent sisena. • Llei 24/1992, de 10 de novembre, per la qual s'aprova l'acord de cooperació de l'Estat amb la Federació d'Entitats Religioses Evangèliques d'Espanya. • Llei 25/1992, de 10 de novembre, per la qual s'aprova l'acord de cooperació de l'Estat amb la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya. • Llei 26/1992, de 10 de novembre, per la qual s'aprova l'acord de cooperació de l'Estat amb la Comissió Islàmica d'Espanya. • Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge. • Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions. • Reial decret 1337/2005, d'11 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de fundacions d'àmbit estatal. • Normativa subsidiària: <ul style="list-style-type: none"> - Llei 4/2008, de 24 d'abril, llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques. - Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, del dret d'associació. - Règim diplomàtic, consular o d'organismes internacionals (Reial decret 3485/2000, article 1.2).

	<ul style="list-style-type: none"> • Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i el model de pla d'actuació de les entitats sense finalitats lucratives. • Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el pla de comptabilitat de les entitats sense finalitats lucratives. • Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el pla de comptabilitat de petites i mitjanes entitats sense finalitats lucratives.
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<ul style="list-style-type: none"> • Sí, quan obtinguin rendes d'explotacions econòmiques no exemptes, als efectes de comprovació i inspecció de la hisenda espanyola, en concret, l'impost de societats. Es despleguen la totalitat d'obligacions derivades dels beneficis de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge, per les confessions religioses que gaudeixin d'aquests beneficis fiscals. • No, a efectes civils. <p>Dret relatiu a cada ordre religiós. Queda en l'àmbit de l'ordre religiós i amb l'acord de cooperació amb l'Estat espanyol.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rendició de comptes intern. - La Conferència Episcopal Espanyola, té un acord de transparència de 31 de maig de 2016, en què es compromet a elaborar un pla general comptable específic per a les seves entitats i posteriorment poder-se, en el seu cas, auditar.
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	No hi ha un marc establert per a la rendició de comptes. En el seu cas, els comptes anuals es formularan de conformitat amb el que es disposa en el Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i en la Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el pla de comptabilitat de les entitats sense finalitats lucratives.
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	El que es defineixi als estatuts de l'associació
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	No s'estableix
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	D'acord amb les normes pròpies de cada entitat
Dipòsit de CCAA o estats financers	El que es defineixi als estatuts de l'associació
Termini que s'estableix per al dipòsit	No s'estableix
Criteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	La normativa no estableix cap obligació específica sobre això. Les entitats que operin amb el sector públic estatal són les que han de fixar els criteris. En qualsevol cas, hi estaran obligades si reben subvencions públiques per més de 600.000 euros.
Altres consideracions d'interès	–

2. CLUBS I FEDERACIONES ESPORTIVES

(2.1) Clubs esportius

<p>Descripció</p>	<p>En el territori de l'Estat, l'esport i la cultura física es regulen per la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport, i també per un conjunt de disposicions reglamentàries que la despleguen.</p> <p>Als efectes de la Llei, s'entenen com a clubs esportius les associacions privades, integrades per persones físiques o jurídiques que tinguin per objecte la promoció d'una o diferents modalitats esportives, la pràctica d'aquestes pels seus associats, així com la participació en activitats i competicions esportives. Els clubs esportius es classifiquen en:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Clubs esportius elementals. b) Clubs esportius bàsics. <p>Societats Anònimes Esportives (SAD). Els clubs, o els seus equips professionals, que participin en competicions esportives oficials de caràcter professional i àmbit estatal, han d'adoptar la forma de Societat Anònima Esportiva a què es refereix la Llei de l'esport.</p> <p>Les SAD queden subjectes al règim general de les Societats Anònimes, amb les particularitats que conté la Llei de l'esport i les seves normes de desenvolupament. Per aquest motiu, els apartats següents s'han focalitzat a desenvolupar els aspectes corresponents als clubs esportius elementals i bàsics que resulten específics. Per a les SAD, atès el coneixement general de la norma de la legislació de les societats anònimes, només s'han incorporat aquells aspectes que resulten particulars, fent menció expressa al fet que resulta aplicable per a les SAD.</p>
<p>Òrgan de govern</p>	<p>Per als clubs esportius elementals s'ha d'identificar un delegat o responsable, per als clubs esportius bàsics hi haurà un òrgan de govern, normalment en forma de Junta Directiva.</p>
<p>Òrgan suprem de govern</p>	<p>No n'hi ha en el club esportiu elemental, i serà l'Assemblea en els clubs esportius bàsics.</p>
<p>Legislació aplicable</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Llei 10/1990 de 15 d'octubre, de l'esport. <p>SAD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reial decret 1251/1999, de 16 de juliol, sobre societats anònimes esportives. • Ordre de 27 de juny de 2000, per la qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les Societats Anònimes Esportives.
<p>Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers</p>	<p>Atès que la majoria de clubs estan inscrit en la comunitat en la qual desenvolupen la seva activitat, caldrà considerar el que estableixi la normativa autonòmica corresponent.</p> <p>Els clubs que tinguin diverses seccions esportives, professionals o no professionals, han de portar una comptabilitat especial i separada per a cadascuna.</p> <p>Disposició addicional setena punt 2 de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport.</p>
<p>Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers</p>	<p>Atès que s'han de seguir els principis de les entitats no lucratives, seria d'aplicació el Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratiu i el model de Pla d'actuació de les entitats sense fins lucratiu.</p>

	<p>No obstant això, la disposició addicional segona –Associacions esportives– del Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratius i el model de pla d'actuació de les entitats sense fins lucratius, estableix que les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratius no són aplicables a les federacions esportives espanyoles i federacions territorials d'àmbit autonòmic que s'hi integren, ni als clubs professionals i associacions esportives declarats d'utilitat pública que, tenint en compte els termes de la disposició transitòria cinquena del Reial decret 1514/2007, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat, es regeixen per l'Ordre del Ministeri d'Economia i Hisenda de 2 de febrer de 1994 pel que fa al cas de les federacions esportives, i per l'Ordre del Ministeri d'Economia de 27 de juny de 2000 en el cas de clubs professionals i associacions esportives, sense perjudici que en els comptes anuals s'inclogui la informació que quantiguin el caràcter d'utilitat pública, es requereix en l'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratius.</p> <p>Tanmateix, com s'ha indicat en apartats anteriors, d'acord amb el que estableix la disposició addicional 4a del Reial decret 1251/1999, de 16 de juliol, sobre societats anònimes esportives, els clubs esportius professionals s'han de regir per les normes comptables que estableix el Codi de Comerç i la Llei de societats de capital i les disposicions que el desenvolupen.</p>
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	Segons els estatuts del club
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	No s'estableix en la normativa pròpia
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	Segons els estatuts del club
Dipòsit de CCAA o estats financers	No aplica
Termini que s'estableix per al dipòsit	No aplica
Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	<p>Atès que la majoria de clubs estan inscrit en la comunitat en la qual desenvolupen la seva activitat, caldrà considerar el que estableixi la normativa autonòmica corresponent.</p> <p>En relació amb les SAD, han de trametre al Consell Superior d'Esports i a la Lliga Professional corresponent l'informe d'auditoria dels comptes anuals i l'informe de gestió abans del dipòsit dels comptes en el Registre Mercantil. A més del que disposa la legislació aplicable a les societats anònimes, el Consell Superior d'Esports, d'ofici o a petició de la Lliga Professional corresponent, pot exigir la submissió d'una societat anònima esportiva a una auditoria complementària realitzada per auditors per ell designats amb l'abast i el contingut que determini el corresponent acord.</p> <p>Article 26 de la Llei 10/1990 de 15 d'octubre, de l'esport.</p>
Altres consideracions d'interès	–

(2.2) Clubs esportius catalans

Descripció	<p>S'entén com a club esportiu, l'associació privada amb personalitat jurídica i capacitat d'actuar sense cap afany de lucre, formada per persones físiques, els objectius bàsics del qual són el foment, el desenvolupament i la pràctica continuada de l'activitat física i esportiva.</p> <p>La Generalitat de Catalunya té la competència exclusiva en el camp de l'esport i el lleure, tal com estableix l'article 9.29 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, el qual ha assumit així el mandat que l'article 43.3 de la Constitució espanyola de 1978 fa als poders públics perquè fomentin l'educació física i l'esport i facilitin la utilització adequada del lleure.</p>
Òrgan de govern	<p>La Junta directiva</p>
Òrgan suprem de govern	<p>L'Assemblea</p> <p>En el cas de clubs esportius amb més de 3.000 socis, els seus estatuts poden preveure el funcionament de l'Assemblea general per mitjà de compromissaris.</p>
Legislació aplicable	<ul style="list-style-type: none"> • Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el text únic de la Llei de l'esport. • Decret 58/2010 de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya. • Decret 55/2012, de 29 de maig, pel qual es modifica el Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya. • Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<p>Els clubs s'han de sotmetre al règim de pressupostos i patrimoni propis, d'acord amb els principis de les entitats no lucratives.</p> <p>Article 9 del Decret 58/2010 de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya.</p>
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	<p>No hi ha l'obligatorietat d'utilitzar-ne un determinat.</p> <p>Poden seguir els principis de les entitats no lucratives, per la qual cosa seria d'aplicació el Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.</p> <p>Els clubs esportius professionals, d'acord amb el que estableix la disposició addicional quarta del Reial decret 1251/1999, de 16 de juliol, sobre SAD, es regiran per les normes comptables que s'estableixen en el Codi de Comerç i en la Llei de societats anònimes.</p>
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	<p>Segons els estatuts del club</p>
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	<p>No s'estableix</p>

Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	Segons els estatuts del club
Dipòsit de CCAA o estats financers	No
Termini que s'estableix per al dipòsit	No aplica
Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	1) Per grandària: Aquelles que presentin balanç i memòria normal, és a dir, les que durant dos exercicis consecutius compleixin 2 dels 3 límits següents: <ul style="list-style-type: none">• Total actiu > 2.850.000 euros• Xifra de negoci > 5.700.000 euros• Nombre mitjà de treballadors > 50 2) Per subvencions públiques anuals acumulades superiors a 600.000 euros
Altres consideracions d'interès	–

(2.3) Federacions esportives

<p>Descripció</p>	<p>Les federacions esportives espanyoles són entitats privades, amb personalitat jurídica pròpia i el seu àmbit d'actuació s'estén al conjunt del territori de l'Estat.</p> <p>Estan integrades per federacions esportives d'àmbit autonòmic, clubs esportius, esportistes, tècnics, jutges i àrbitres, lligues professionals, si n'hi hagués, i altres col·lectius interessats que promouen, practiquen, o contribueixen al desenvolupament de l'esport.</p> <p>La Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport atribueix una atenció específica a les federacions esportives espanyoles i a les lligues professionals com a formes associatives de segon grau.</p>
<p>Òrgan de representació</p>	<p>El president.</p> <p>Article 31 de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport.</p>
<p>Òrgan de govern</p>	<p>L'Assemblea.</p> <p>Article 31 de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport.</p>
<p>Legislació aplicable</p>	<p>Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport.</p> <p>Reial decret 1835/1991, de 20 de desembre, de federacions esportives espanyoles i Registre d'Associacions Esportives.</p> <p>Ordre de 2 de febrer de 1994, pel qual s'aproven les normes d'adaptació al Pla general de comptabilitat a les federacions esportives.</p> <p>Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat.</p>
<p>Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers</p>	<p>La comptabilitat s'ajustarà a les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les federacions esportives espanyoles que desenvolupi l'ICAC.</p> <p>Article 29 del Reial decret 1835/1991, de 20 de desembre, de federacions.</p>
<p>Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers</p>	<p>L'Ordre de 2 de febrer de 1994, pel qual s'aproven les normes d'adaptació al Pla general de comptabilitat a les federacions esportives, en el qual no contradigui al Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat i modificacions posteriors.</p> <p>Sobre això, la disposició addicional segona –Associacions esportives– del Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratiu i el model de pla d'actuació de les entitats sense fins lucratiu, estableix que les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratiu no són aplicables a les federacions esportives espanyoles i federacions territorials d'àmbit autonòmic que s'hi integren, ni als clubs professionals i associacions esportives declarats d'utilitat pública que, tenint en compte els termes de la disposició transitòria cinquena del Reial decret 1514/2007, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat, es regeixen per l'Ordre del Ministeri d'Economia i Hisenda de 2 de febrer de 1994 pel que fa al cas de les federacions esportives, i per l'Ordre del Ministeri d'Economia de 27 de juny de 2000 en el cas de clubs professionals i associacions esportives, sense perjudici que en els comptes anuals s'inclouï la informació que, quan tinguin el caràcter d'utilitat pública, es requereix en l'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratiu.</p>
<p>Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>Segons disposin els estatuts.</p>

Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	No aplica
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	L'Assemblea
Dipòsit de CCAA o estats financers	No aplica
Termini que s'estableix per al dipòsit	No aplica
Criteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	Es sotmetran anualment a auditories financeres i, si s'escau, de gestió, així com a informes de revisió limitada, sobre la totalitat de les despeses. Aquestes actuacions poden ser encarregades i pagades pel Consell Superior d'Esports.
Altres consideracions d'interès	Les federacions esportives espanyoles i les autonòmiques tenen la consideració d'associació d'utilitat pública.

(2.4) Federacions esportives catalanes

Descripció	<p>Són entitats privades d'interès públic i social dedicades a la promoció, la gestió i la coordinació de la pràctica dels esports específics reconeguts dins l'àmbit de Catalunya, constituïdes bàsicament per associacions o clubs esportius, agrupacions esportives i altres entitats privades sense afany de lucre que entre llurs finalitats socials inclouen el foment i la pràctica de l'activitat física i esportiva, i constituïdes també, si escau, per esportistes, tècnics, jutges o àrbitres o altres representants de persones físiques. Se'ls reconeix la condició d'entitat d'utilitat pública.</p> <p>La Generalitat de Catalunya té la competència exclusiva en el camp de l'esport i el lleure, tal com estableix l'article 9.29 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, el qual ha assumit així el mandat que l'article 43.3 de la Constitució espanyola de 1978 fa als poders públics perquè fomentin l'educació física i l'esport i facilitin la utilització adequada del lleure.</p>
Òrgan de govern	La Junta directiva
Òrgan suprem de govern	L'Assemblea
Legislació aplicable	<ul style="list-style-type: none"> • Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el text únic de la Llei de l'esport. • Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya . • Decret 55/2012, de 29 de maig, pel qual es modifica el Decret 58/2010, de 4 de maig de les entitats esportives de Catalunya. • Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública. • Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<p>El sistema econòmic és el de pressupost i patrimoni propi, i s'hi apliquen les normes econòmiques que s'estableixen en el Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya i les normes comptables del Pla general de comptabilitat o adaptació sectorial vigent en cada moment.</p> <p>Article 111 del Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya.</p>
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	És d'aplicació el Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	La Junta directiva
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	<p>Han de formular, en els tres primers mesos de l'exercici els comptes anuals (s'entén que de l'exercici anterior) i han de presentar a l'Assemblea general, en el termini que estableixen els estatuts, els comptes anuals, que han de comprendre el balanç, el compte d'ingressos i despeses i la memòria.</p> <p>Article 112 del Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya.</p>

Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	La Junta directiva
Dipòsit de CCAA o estats financers	Han de presentar, davant l'organisme encarregat de verificar-ne la constitució i d'efectuar-ne la inscripció en el Registre d'associacions corresponent, els comptes anuals de l'exercici anterior i una memòria descriptiva de les activitats realitzades. Article 5.1 del Reial decret 1740/2003, de 19 de desembre, sobre procediments relatius a associacions d'utilitat pública.
Termini que s'estableix per al dipòsit	Sis mesos a la finalització de l'exercici
Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	<ul style="list-style-type: none">• Pressupost anual liquidat superior als 300.000 euros.• Per subvencions públiques anuals acumulades superiors a 600.000 euros.
Altres consideracions d'interès	Les Federacions esportives espanyoles i les autonòmiques tenen la consideració d'Associació d'utilitat pública.

3. COL·LEGIS PROFESSIONALS

Descripció	<p>Els col·legis professionals són corporacions de dret públic dotades de personalitat jurídica pròpia i amb plena capacitat d'obrar per al compliment de llurs finalitats.</p> <p>Es configuren com a instàncies de gestió dels interessos públics vinculats a l'exercici d'una professió determinada i com a vehicle de participació dels col·legiats en l'administració d'aquests interessos, sense perjudici que puguin exercir activitats i prestar serveis als col·legiats en règim de dret privat</p>
Òrgan de govern	La Junta o Assemblea general és l'òrgan sobirà del col·legi professional. Aquest òrgan delibera sobre qualsevol assumpte d'interès per al col·legi, adopta acords en l'àmbit de la seva competència i controla l'activitat de l'òrgan de govern.
Òrgan de representació	Correspon al president o presidenta exercir les funcions de representació ordinària del col·legi professional i les altres que els estatuts, la llei i els reglaments li atorguin
Legislació aplicable	<p>Normativa estatal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llei 2/1974, de 13 de febrer, de col·legis professionals. <p>Normativa autonòmica (Catalunya):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals.
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<p>Els col·legis professionals i els consells de col·legis professionals elaboren i aproven els pressupostos respectius. Així mateix, per a aquelles activitats empresarials estaran subjectes al Codi de Comerç per a la configuració de la base imposable de l'exercici.</p> <p>En l'àmbit autonòmic català, l'article 49.3.c) de la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals fa referència expressa a la funció d'aprovar els comptes anuals per l'Assemblea o la Junta general, la qual cosa, pressuposa l'obligació de portar la comptabilitat i de formular comptes anuals.</p>
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	<p>Si de la normativa que és aplicable als col·legis professionals es dedueix que han de retre comptes, o si hi estiguessin obligats per una normativa específica, podrien resultar d'aplicació les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives (Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i el model de pla d'actuació de les entitats sense finalitats lucratives).</p> <p>La consulta 4 de comptabilitat del BOICAC 84 analitza l'aplicació als col·legis professionals de les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives.</p>
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	La Junta de govern com a administradora del col·legi
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	Dependrà dels propis estatuts
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	Òrgan plenari: Junta o Assemblea general

<p>Dipòsit de CCAA o estats financers</p>	<p>L'article 81 del Reglament del Registre Mercantil recull els subjectes i actes d'inscripció obligatòria, sense enumerar els col·legis professionals; no obstant això, la lletra m) de l'esmentat article assenyala: "Les altres persones o entitats que estableixin les lleis", per la qual cosa serà la normativa específica d'aquestes entitats la que indiqui si el dipòsit de comptes és obligatori.</p> <p>En l'àmbit català, l'article 69.4 de la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals estableix que els col·legis professionals i els consells de col·legis professionals tenen el deure de lliurar a la Generalitat una memòria anual de la gestió econòmica i de les activitats realitzades. S'han d'establir per reglament els requisits de compliment d'aquest deure i de publicitat de la memòria.</p>
<p>Termini que s'estableix per al dipòsit</p>	<p>No s'indica, dependrà del que estableixin els propis estatuts</p>
<p>Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers</p>	<p>La consulta 1 d'auditoria del BOICAC 105 desenvolupa en quins termes s'hauria de plantejar l'auditoria de comptes anuals de determinades entitats quan la seva normativa no fa referència expressa a un marc normatiu.</p> <p>En relació amb els col·legis professionals, estableix que caldrà determinar si d'acord amb la normativa específica aplicable en cada cas la verificació dels estats financers anuals d'aquestes entitats es troba dins l'àmbit de competències dels òrgans de control de la gestió economicofinancera de les administracions públiques, ja que en cas afirmatiu, i d'acord amb el que estableix la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes, a aquesta verificació no li resultaria d'aplicació la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes, sinó que estaria subjecta a la normativa específica del sector públic sobre això.</p> <p>Quan els col·legis professionals no estiguin sota els òrgans de control de la gestió economicofinancera de les administracions públiques i la seva normativa d'aplicació, bé obligui a la formulació de comptes anuals expressives de la imatge fidel i preparades d'acord amb un marc normatiu d'informació financera que sigui aplicable, o bé exigeixi la realització d'una auditoria dels seus comptes anuals, la verificació dels comptes anuals del col·legi professional, en tots dos casos tindria la consideració d'auditoria de comptes subjecta a la Llei d'auditoria de comptes.</p> <p>En l'àmbit català, l'article 68.3 de la Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals, estableix que els estatuts dels col·legis professionals i dels consells de col·legis professionals han d'establir un règim d'auditoria per a controlar la gestió financera i pressupostària respectiva.</p>
<p>Altres consideracions d'interès</p>	<p>1) Impost de societats: Tributaran al tipus del 25%, no obstant això, l'article 9 apartat 3c de la Llei 27/2014, de 27 de novembre, de l'impost de societats disposa que els col·legis professionals estaran parcialment exempts de l'impost en els termes que preveu el capítol XIV del títol VII d'aquesta Llei i l'article 110 de Rendes exemptes, estableix que estaran exemptes les rendes que s'obtinguin per aquestes entitats que procedeixin de la realització d'activitats que constitueixin el seu objecte social o finalitat específica. En l'apartat 2 de l'article 110 s'assenyala que l'exempció no arribarà als rendiments d'explotacions econòmiques, ni a les rendes derivades del patrimoni, ni a les rendes que s'obtinguin en transmissions, diferents de les que s'hi assenyalin.</p> <p>La resolució del TEAC de 12 de gener de 2017 tracta i unifica el criteri sobre la tributació de rendes per a determinades activitats en els col·legis professionals.</p> <p>2) Impost sobre el valor afegit (IVA): Les prestacions de serveis i els lliuraments de béns accessoris efectuades directament als seus membres per organismes o entitats legalment reconeguts que no tinguin finalitat lucrativa, els objectius dels quals siguin de naturalesa política, sindical, religiosa, patriòtica, filantròpica o cívica, realitzades per a la consecució de les seves finalitats específiques, sempre que no percebin dels beneficiaris d'aquestes operacions cap contraprestació diferent de les cotitzacions fixades en els seus estatuts. Els col·legis professionals s'entenen inclosos en el paràgraf anterior.</p>

4. COOPERATIVES I ASSOCIACIONS DE COOPERATIVES

(4.1) Cooperatives

<p>Descripció</p>	<p>Una cooperativa és una societat formada per persones que s'uneixen de forma voluntària per a la realització d'activitats empresarials, dirigides a satisfer les necessitats i les aspiracions econòmiques, socials i culturals en comú, mitjançant una empresa de propietat conjunta i de gestió democràtica sota els principis que estableix l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI). Entre els principis que la identifiquen, cal destacar la democràcia empresarial que defineix la seva gestió, la participació econòmica del soci, l'interès per proporcionar formació i informació als socis, així com la millora de la situació econòmica i social, tant dels components com de l'entorn comunitari.</p> <p>Les societats cooperatives han de fixar el seu domicili social dins el territori espanyol, al lloc on exerceix principalment la seva activitat o centralitzen la seva gestió administrativa i direcció.</p> <p>Les societats cooperatives podran adoptar la forma de cooperativa de primer i segon grau.</p> <p>Les cooperatives poden establir l'existència de diferents seccions, tant per gestionar de manera diferenciada les activitats econòmiques o socials específiques, com per desenvolupar l'objecte social de la cooperativa en un àmbit territorial determinat. Les seccions són unitats organitzatives internes de la cooperativa, amb autonomia de gestió, possibilitat de patrimonis separats a aquest efecte i comptabilitat separada, sense perjudici de la responsabilitat general i unitària de la cooperativa.</p> <p>L'article 6 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives classifica les cooperatives de primer grau segons les categories següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De treball associat • De consumidors i usuaris • D'habitatges • Agràries • D'explotació comunitària de la terra • De serveis • Del mar • De transportistes • D'assegurances • Sanitàries • D'ensenyament • De crèdit <p>Cadascuna d'elles tenen particularitats regulades a través dels seus estatuts, la llei i altra normativa que li sigui d'aplicació en funció de la seva activitat.</p> <p>L'article 5.4 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives indica que les cooperatives de qualsevol classe, llevat de les de crèdit, poden tenir, si els seus Estatuts ho preveuen, una secció de crèdit, sense personalitat jurídica independent de la cooperativa de la qual forma part, limitant les seves operacions actives i passives a la pròpia cooperativa i als seus socis, sens perjudici de poder rendibilitzar els seus excessos de tresoreria a través d'entitats financeres. El volum de les operacions actives de la secció de crèdit en cap cas no pot superar el 50% dels recursos propis de la cooperativa.</p>
--------------------------	---

	<p>Les cooperatives de segon grau podran qualificar-se d'acord amb la classificació previa, sempre que totes les cooperatives sòcies pertanyin a la mateixa classe, i en aquest cas s'hi afegirà l'expressió "de segon grau".</p> <p>La disposició addicional primera de la Llei 27/1999 permet que siguin qualificades com a societats cooperatives sense ànim de lucre les que gestionen serveis d'interès col·lectiu o de titularitat pública, així com les que duen a terme activitats econòmiques que condueixen a la integració laboral de les persones que sofreixen qualsevol classe d'exclusió social i que en els seus estatuts recullin determinats compromisos.</p>
Òrgan de govern	<p>Els òrgans de la societat cooperativa, són els següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'Assemblea general. • El Consell rector. • La Intervenció. <p>Igualment, la societat cooperativa pot preveure l'existència d'un Comitè de recursos i d'altres instàncies de caràcter consultiu o assessor, les funcions dels quals s'han de determinar en els Estatuts,</p> <p>Article 19 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives.</p>
Òrgan de representació	<p>El Consell rector</p>
Legislació aplicable	<ul style="list-style-type: none"> • Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives. • Reial decret 136/2002, d'1 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament del Registre de Societats Cooperatives. • Ordre EHA/3360/2010, de 21 de desembre, per la qual s'aproven les normes sobre els aspectes comptables de les societats cooperatives. • Cooperatives de crèdit: <ul style="list-style-type: none"> - Llei 13/1989, de 26 de maig, de cooperatives de crèdit. - Reial decret 84/1993, de 22 de gener, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 13/1989, de 26 de maig, de cooperatives de crèdit. • Règim fiscal de les cooperatives: <ul style="list-style-type: none"> - Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre règim fiscal de les cooperatives. - Reial decret 1345/1992, de 6 de novembre, pel qual es dicten normes per a l'adaptació de les disposicions que regulen la tributació sobre el benefici consolidat als grups de societats cooperatives. • Societat cooperativa europea: <ul style="list-style-type: none"> - Llei 3/2011, de 4 de març, per la qual es regula la societat cooperativa europea amb domicili a Espanya. - Llei 31/2006, de 18 d'octubre, sobre implicació dels treballadors en les societats anònimes i cooperatives europees. <p>Adicionalment cadascuna de les tipologies de cooperativa té normativa pròpia específica.</p>
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<p>Les cooperatives han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a llur activitat, amb subjecció al Codi de Comerç i a la normativa comptable, amb les peculiaritats que estableix la llei i les normes que la despleguen.</p> <p>Article 61 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives.</p>

<p>Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers</p>	<p>El Consell rector ha de formular els comptes anuals en els mateixos termes que s'estableixin per a les societats de capital seguint els principis que s'estableixen a les normes sobre aspectes comptables de cooperatives segons l'Ordre EHA/3360/2010, de 21 de desembre, per la qual s'aproven les normes sobre els aspectes comptables de les societats cooperatives i, en tot allò no regulat en l'ordre, serà d'aplicació el Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat, el Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat de les petites i mitjanes empreses i els criteris per a les microempreses i en les disposicions obligatòries legals en matèria comptable.</p> <p>Les cooperatives de crèdit i d'assegurances així com les cooperatives amb secció de crèdit es regiran per les disposicions específiques comptables que els hi resultin d'aplicació.</p> <p>Article 2 de l'Ordre EHA/3360/2010, de 21 de desembre, per la qual s'aproven les normes sobre els aspectes comptables de les societats cooperatives.</p>
<p>Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>El Consell rector.</p> <p>Article 61 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives.</p>
<p>Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>El Consell rector està obligat a formular, en un termini màxim de tres mesos a partir de la data del tancament de l'exercici social, establerta estatutàriament, els comptes anuals, l'informe de gestió i una proposta d'aplicació dels excedents disponibles o d'imputació de pèrdues.</p> <p>Article 61 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives.</p>
<p>Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers</p>	<p>Assemblea general de socis/es</p>
<p>Dipòsit de CCAA o estats financers</p>	<p>El Consell rector ha de presentar per al seu dipòsit en el Registre de societats cooperatives, la certificació dels acords de l'Assemblea general d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació dels excedents i/o imputació de les pèrdues, si s'escau, i ha d'adjuntar-hi un exemplar de cadascun d'aquests comptes així com de l'informe de gestió i de l'informe dels auditors, quan la societat estigui obligada a auditoria, o aquesta s'hagi fet a petició de la minoria. Si algun o diversos dels comptes anuals s'ha formulat en forma abreujada, s'ha de fer constar així en la certificació, amb expressió de la causa.</p> <p>Article 61 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives.</p>
<p>Termini que s'estableix per al dipòsit</p>	<p>Els comptes anuals i, si escau, l'informe d'auditoria s'hauran de presentar al Registre de societats cooperatives competent en el termini d'un mes des de la data en què hagin estat aprovats per l'Assemblea general.</p>
<p>Criteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers</p>	<p>Aquestes entitats hauran de sotmetre a auditoria els comptes anuals dels exercicis socials en què, d'acord amb el que estableix l'article 257 de la Llei de societats de capital, hagin de formular un balanç en model ordinari i no abreujat (vegeu consulta 1 d'auditoria del BOICAC 96).</p> <p>Segons l'article 257 de la Llei de societats de capital, podran formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreujats les societats que durant dos exercicis consecutius reuneixin, a la data de tancament de cadascun, almenys 2 de les circumstàncies següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Que el total actiu no superi els 4 milions d'euros. • Que l'import net de la xifra de negoci no superi els 8 milions d'euros. • Que el nombre mitjà de treballadors empleats durant l'exercici no sigui superior a 50.

	<p>A més a més podran estar obligades a auditar-se per qualsevol altra norma legal d'aplicació, així com quan ho estableixin els Estatuts o ho acordi l'Assemblea general. Si la cooperativa no està obligada a auditar els seus comptes anuals, el 5% dels socis pot sol·licitar del Registre de societats cooperatives que, amb càrrec a la societat, nomeni un auditor de comptes perquè efectui la revisió de comptes anuals d'un determinat exercici, sempre que no hagin transcorregut tres mesos a comptar de la data de tancament de l'esmentat exercici.</p> <p>En qualsevol cas, les cooperatives que disposin d'alguna secció estan obligades a auditar-ne els comptes anuals.</p> <p>Articles 5.5 i 62 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives.</p> <p>Les Cooperatives de crèdit sempre hauran d'auditar els seus comptes anuals.</p> <p>Article 11 de la Llei 13/1989, de 26 de maig, de cooperatives de crèdit. I article 37 del Reial decret 84/1993, de 22 de gener, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 13/1989, de 26 de maig, de cooperatives de crèdit.</p>
Altres consideracions d'interès	<p>Es consideraran cooperatives especialment protegides, amb els requisits que estableix la Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre règim fiscal de les cooperatives, les cooperatives protegides de primer grau següents: les de treball associat, les agràries, les d'explotació comunitària de la terra, les marítimes i les de consumidors i usuaris.</p> <p>Les cooperatives especialment protegides gaudiran dels beneficis fiscals que estableixen els articles 33 i 34 de la Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre règim fiscal de les cooperatives.</p>

(4.2) Cooperatives d'àmbit autonòmic (Generalitat de Catalunya)

<p>Descripció</p>	<p>Una cooperativa és una societat formada per persones que s'uneixen de forma voluntària per a la realització d'activitats empresarials, dirigides a satisfer les necessitats i les aspiracions econòmiques, socials i culturals en comú, mitjançant una empresa de propietat conjunta i de gestió democràtica sota els principis que estableix l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI). Entre els principis que la identifiquen, cal destacar la democràcia empresarial que defineix la seva gestió, la participació econòmica del soci, l'interès per proporcionar formació i informació als socis, així com la millora de la situació econòmica i social, tant dels components com de l'entorn.</p> <p>Aquest apartat tracta les cooperatives que duen a terme principalment a Catalunya llur activitat, cooperativitzada amb els socis respectius, sens perjudici de l'activitat amb terceres persones o de l'activitat instrumental o personal accessòria que puguin dur a terme fora de Catalunya.</p> <p>Les societats cooperatives podran adoptar la forma de cooperativa de primer i segon grau.</p> <p>Els estatuts socials de les societats cooperatives poden establir l'existència de seccions i n'han de fixar les competències, que en cap cas poden afectar les no delegables dels òrgans socials preceptius</p> <p>L'article 109 Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives classifica les cooperatives catalanes de primer grau en els grups següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agràries • Marítimes, fluvials i lacustres • D'assegurances • De consumidors i usuaris • De crèdit • D'ensenyament • D'habitatges • Sanitàries • De serveis • De treball associat • Integrals <p>Cadascuna d'elles tenen particularitats regulades a través dels seus estatuts, la llei i qualsevol normativa que li sigui d'aplicació en funció de la seva activitat.</p> <p>Les cooperatives de segon grau han d'ésser integrades per un mínim de dues persones jurídiques, una de les quals, almenys, ha d'ésser una cooperativa en actiu</p> <p>Només les cooperatives de primer grau que determini la regulació específica d'àmbit català de les seccions de crèdit poden tenir aquestes unitats econòmiques i comptables internes, amb l'objecte de complir algun dels fins previstos en llur règim. El règim de les seccions de crèdit és el de la dita regulació específica i els saldos creditors aportats a les seccions de crèdit per qualsevol tipus de soci no tenen la consideració de capital. Al respecte, l'article 1 de la Llei 7/2017, del 2 de juny, del règim de les seccions de crèdit de les cooperatives estableix que les cooperatives de classe agrària de primer grau puguin constituir seccions de crèdit que gestionin l'estalvi dels socis per oferir operacions de finançament a la mateixa cooperativa, als seus socis o als socis col·laboradors i a les seves famílies.</p> <p>Els articles 143 i 144 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives contempla el reconeixement de la iniciativa social de certes cooperatives.</p>
--------------------------	---

<p>Òrgan de govern</p>	<p>Tota societat cooperativa ha de tenir els òrgans socials següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'Assemblea general, formada per tots els socis. • El Consell rector. <p>Els estatuts socials poden preveure l'existència d'altres òrgans socials determinar-ne les funcions, sense que, en cap cas, se'ls puguin atribuir les competències que aquesta llei atribueix amb caràcter exclusiu a l'assemblea general, al consell rector i, si escau, al comitè de recursos.</p> <p>Article 42 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives.</p>
<p>Òrgan de representació</p>	<p>Consell rector</p>
<p>Legislació aplicable</p>	<ul style="list-style-type: none"> • La regulació, protecció i foment del moviment cooperatiu és una competència exclusiva de la Generalitat –article 124 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya–. • La legislació aplicable és la següent: • Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives. • Decret 203/2003, d'1 d'agost, sobre l'estructura i el funcionament del Registre General de Cooperatives de Catalunya. • Ordre EMO/316/2015, de 6 d'octubre, per la qual s'aproven els models d'estatuts socials que estableix l'article 20 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives per inscriure-les pel procediment exprés. • Ordre EHA/3360/2010, de 21 de desembre, per la qual s'aproven les normes sobre els aspectes comptables de les societats cooperatives. • Cooperatives de crèdit: <ul style="list-style-type: none"> - Llei 7/2017, del 2 de juny, del règim de les seccions de crèdit de les cooperatives. • Règim fiscal de les cooperatives (normativa estatal): <ul style="list-style-type: none"> - Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre règim fiscal de les cooperatives. - Reial decret 1345/1992, de 6 de novembre, pel qual es dicten normes per a l'adaptació de les disposicions que regulen la tributació sobre el benefici consolidat als grups de societats cooperatives. <p>Adicionalment cadascuna de les tipologies de cooperativa té normativa pròpia específica.</p>
<p>Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers</p>	<p>Les cooperatives han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a llur activitat, amb subjecció al Codi de Comerç i a la normativa comptable, amb les peculiaritats que estableix la llei i les normes que la despleguen. Les cooperatives amb secció de crèdit s'han de subjectar a les normes que aprovi el departament competent en matèria d'economia i finances i, si escau, dels òrgans competents de l'Administració de l'Estat.</p> <p>Article 87 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives.</p>
<p>Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers</p>	<p>El Consell rector ha de formular els comptes anuals en els mateixos termes que s'estableixin per a les societats de capital seguint els principis que s'estableixen a les normes sobre aspectes comptables de cooperatives segons l'Ordre EHA/3360/2010, de 21 de desembre, per la qual s'aproven les normes sobre els aspectes comptables de les societats cooperatives i, en tot allò no regulat en l'ordre, serà d'aplicació el Reial decret 1514/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat, el Reial decret 1515/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat de les petites i mitjanes empreses i els criteris per a les microempreses i en les disposicions obligatòries legals en matèria comptable.</p>

	<p>Les cooperatives de crèdit i d'assegurances així com les cooperatives amb secció de crèdit es regiran per les disposicions específiques comptables que els hi resultin d'aplicació.</p> <p>Article 2 de l'Ordre EHA/3360/2010, de 21 de desembre, per la qual s'aproven les normes sobre els aspectes comptables de les societats cooperatives.</p>
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	Consell rector
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	El Consell rector està obligat a formular en un termini màxim de sis mesos computats a partir de la data del tancament de l'exercici social, establerta estatutàriament, els comptes anuals, l'informe de gestió i una proposta d'aplicació dels excedents disponibles o d'imputació de pèrdues.
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	Assemblea general de socis/es. Article 43 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives.
Dipòsit de CCAA o estats financers	Les cooperatives han de dipositar en el Registre de cooperatives, els comptes anuals auditats i l'informe d'auditoria corresponent. La cooperativa que no estigui obligada a fer auditar els comptes, si té prevista la figura de l'interventor de comptes, ha d'aportar els comptes anuals amb l'informe de l'interventor. Article 88 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives.
Termini que s'estableix per al dipòsit	Els comptes anuals i, si escau, l'auditoria s'hauran de presentar al Registre de cooperatives dins els dos mesos següents a la data en què hagin estat aprovats per l'Assemblea general. Article 88 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives i article 76 del Decret 203/2003, d'1 d'agost, sobre l'estructura i el funcionament del Registre General de Cooperatives de Catalunya.
Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	<p>Si ho estableixen la normativa legal o els estatuts, ho acorden l'Assemblea general o el Consell rector, o ho sol·licita un nombre de socis que representa, com a mínim, el 10% dels vots socials o 50 socis, els comptes de l'exercici econòmic han d'ésser auditats.</p> <p>Si la distribució del resultat es fa de manera diferenciada en cadascuna de les seccions de la cooperativa, els comptes anuals també s'han de sotmetre al règim d'auditoria.</p> <p>En referència a la normativa legal s'interpreta que aquestes entitats hauran de sotmetre a auditoria els comptes anuals dels exercicis socials en què, d'acord amb el que estableix l'article 257 de la Llei de societats de capital, hagin de formular un balanç en model ordinari i no abreujat (vegeu consulta 1 d'auditoria del BOICAC 96).</p> <p>Segons l'article 257 de la Llei de societats de capital, podran formular balanç i estat de canvis en el patrimoni net abreujats les societats que durant dos exercicis consecutius reuneixin, a la data de tancament de cadascun, almenys 2 de les circumstàncies següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Que el total actiu no superi els 4 milions d'euros. • Que l'import net de la xifra de negoci no superi els 8 milions d'euros. • Que el nombre mitjà de treballadors empleats durant l'exercici no sigui superior a 50. <p>Article 66 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives.</p>

	<p>En relació a les cooperatives d'habitatges, els comptes anuals s'hauran d'auditar en els supòsits següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Si la cooperativa té en promoció més de cinquanta habitatges o locals. • Si es construeix per fases o blocs i es fa amb autonomia de gestió i amb patrimonis separats, sigui quin sigui el nombre d'habitatges o de locals que es construeixen. • Si la gestió empresarial de l'activitat immobiliària s'ha concedit, mitjançant qualsevol tipus de mandat, a persones físiques o jurídiques altres que els membres del consell rector o el director. • Si la cooperativa manté la propietat dels immobles i n'ha adjudicat i cedit als socis, per qualsevol títol admès, només l'usdefruit. • Si l'obligatorietat de l'auditoria de comptes és imposada pels estatuts socials o si ho acorda l'Assemblea general. <p>Article 127 de la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives.</p> <p>Les Cooperatives amb secció de de crèdit sempre hauran d'auditar els seus comptes anuals.</p> <p>Article 14 de la Llei 7/2017, del 2 de juny, del règim de les seccions de crèdit de les cooperatives.</p>
<p>Altres consideracions d'interès</p>	<p>Es consideraran cooperatives especialment protegides, amb els requisits que estableix la Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre règim fiscal de les cooperatives, les cooperatives protegides de primer grau següents: les de treball associat, les agràries, les d'explotació comunitària de la terra, les marítimes i les de consumidors i usuaris.</p> <p>Les cooperatives especialment protegides gaudiran dels beneficis fiscals que estableixen els articles 33 i 34 de la Llei 20/1990.</p>

(4.3) Unions, Federacions i Confederacions de Cooperatives

En l'àmbit estatal, l'article 117 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives preveu que les societats cooperatives es puguin associar de forma lliure i voluntària en unions, federacions i confederacions per a la defensa i la promoció dels seus interessos, sense perjudici de poder acollir-se a una altra fórmula associativa de conformitat amb el dret d'associació. Les unions, federacions i confederacions de cooperatives adquireixen personalitat jurídica i plena capacitat d'obrar transcorregut un mes des que sol·licitin el dipòsit de l'escriptura pública de constitució en el Registre de Societats Cooperatives i sense que el Registre hagi formulat inconvenients o, si s'escau, n'hagi rebutjat el dipòsit. Els articles 118 a 120 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives sota el títol "De l'associacionisme cooperatiu", recullen els condicionants i particularitats de cadascuna d'aquestes formes associatives, i és aplicable el que disposi la llei amb caràcter general en tot allò que no prevegin aquests articles específics.

(4.4) Unions, Federacions i Confederacions de Cooperatives d'àmbit autonòmic (Generalitat De Catalunya)

Per a les societats cooperatives, les federacions i les confederacions de cooperatives que tinguin el domicili social a Catalunya i desenvolupin principalment les activitats econòmiques i socials en aquesta comunitat, els serà d'aplicació la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives que les regula al títol II "De les federacions i la Confederació de Cooperatives de Catalunya". En particular, l'article 146 estableix que s'hauran de regir per les disposicions d'aquesta llei en tot allò que els sigui aplicable i que la constitució i el funcionament de les federacions i les confederacions resten subjectes al règim que s'estableix per a les cooperatives de segon grau, sense perjudici de les excepcions que estableix la llei. Tanmateix, l'article 66 obliga a les federacions i confederacions de cooperatives a sotmetre's, en tot cas, al règim d'auditoria de comptes.

5. FUNDACIONS

(5.1) Fundacions

Descripció	<p>Una fundació és una entitat no lucrativa, constituïda per voluntat dels fundadors, ja siguin persones físiques o jurídiques, mitjançant l'afecció d'uns béns o d'uns drets per a la realització de finalitats d'interès general.</p> <p>En aquest apartat es tracten les fundacions subjectes a la legislació d'àmbit estatal.</p>
Òrgan de govern	El Patronat
Òrgan de representació	El Patronat
Legislació aplicable	<ul style="list-style-type: none"> • Constitució espanyola, article 34, secció segona dels drets i deures dels ciutadans. • Reial decret, de 24 de juliol de 1889, que publica el Codi Civil. • Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions. • Reial decret 1337/2005, d'11 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de fundacions de competència estatal. • Reial decret 1611/2007, de 7 de desembre, pel qual s'aprova el Registre de fundacions de competència estatal. • Reial decret legislatiu 4/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei del Mercat de Valors, disposició addicional cinquena, restriccions relatives a les inversions financeres temporals d'entitats sense afany de lucre. • Acord de 20 de febrer de 2019, del Consell de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, pel qual s'aprova el codi de conducta relatiu a les inversions de les entitats sense ànim de lucre. • Ordre JUS/221/2017, de 9 de març, sobre legalització en format electrònic dels llibres de fundacions de competència estatal. • Ordre PRE/2537/2015, de 26 de novembre, per la qual es disposa l'entrada en funcionament i la seu del Registre de Fundacions de Competència Estatal • Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques, secció 5a, sobre la cessió gratuïta de béns i drets. • Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme. • Reial decret 304/2014, de 5 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció de blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme. Capítol 3 de les obligacions d'informació i 4 sobre les mesures de control intern. • Reial decret 887/2006, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions. • Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i el model de Pla d'actuació de les entitats sense finalitats lucratives. • Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les entitats sense finalitats lucratives.

	<ul style="list-style-type: none"> • Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual s'aprova el Pla de comptabilitat de petites i mitjanes entitats sense finalitats lucratives. • Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge. • Reial decret 1270/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per l'aplicació del règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<p>Sí.</p> <p>Article 25 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions.</p>
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	<p>Els comptes anuals es formularan de conformitat amb el que disposa el Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i en la Resolució de 26 de març de 2013, de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes per les quals s'aproven el Pla de comptabilitat de les entitats sense finalitats lucratives i el Pla de comptabilitat de petites i mitjanes entitats sense finalitats lucratives.</p>
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	<p>El president, o la persona que de conformitat amb els estatuts de la fundació, o l'acord adoptat pels seus òrgans de govern correspongui, ha de formular els comptes anuals.</p> <p>Article 25 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions.</p> <p>Tercera part "Comptes anuals" Formulació del Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i el model de Pla d'actuació de les entitats sense finalitats lucratives.</p>
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	<p>El termini de formulació dels comptes anuals serà com a màxim de sis mesos, comptat des del tancament de l'exercici. No obstant això, en cas que se sotmetin a auditoria externa, els comptes anuals hauran de formular-se dins dels tres mesos següents al tancament de l'exercici.</p> <p>Article 28 del Reial decret 1337/2005, d'11 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de fundacions de competència estatal.</p> <p>Tercera part "Comptes anuals" Formulació del Reial decret 1491/2011, de 24 d'octubre, pel qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla general de comptabilitat a les entitats sense finalitats lucratives i el model de Pla d'actuació de les entitats sense finalitats lucratives.</p>
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	<p>El Patronat.</p> <p>Article 25 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions.</p>
Dipòsit de CCAA o estats financers	<p>Presentació dels comptes anuals, juntament amb l'informe d'auditoria, si s'escau, al Protectorat corresponent, acompanyades del certificat de l'acord del Patronat en el qual figuri l'aplicació del resultat, emès pel secretari i amb el vist i plau del president.</p> <p>Article 28.4 del Reial decret 1337/2005, d'11 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de fundacions de competència estatal.</p>
Termini que s'estableix per al dipòsit	<p>Deu dies hàbils comptats des del dia en què s'aproven els comptes anuals.</p> <p>Article 28.4 del Reial decret 1337/2005, d'11 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de fundacions de competència estatal.</p>

<p>Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers</p>	<p>1) Per grandària: Quan es compleixin 2 dels 3 requisits següents durant dos anys consecutius o en el primer exercici econòmic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Total actiu > 2,4 milions d'euros • Volum anual d'ingressos > 2,4 milions d'euros • Nombre mitjà de treballadors > 50 <p>Article 25.5 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de fundacions.</p> <p>2) Per subvencions rebudes: Quan durant un exercici es rebin subvencions o ajudes amb càrrec als pressupostos de les administracions públiques o a fons de la Unió Europea, per un import total acumulat superior a 600.000 euros. L'auditoria serà obligatòria en l'exercici de la seva recepció (reconeixement comptable) i en els exercicis en què es realitzin les operacions o s'executin les inversions corresponents. També en el cas de contractes amb el sector públic per un import acumulat superior a 600.000 euros, i si aquest import representa més del 50% de la xifra anual de negocis, l'obligació recau en l'exercici de la signatura del contracte i en el següent.</p> <p>Reial decret 1517/2011, de 31 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que desenvolupa el text refós de la Llei d'auditoria de comptes. Disposicions addicional segona i tercera.</p>
<p>Altres consideracions d'interès</p>	<p>Per aplicació de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (articles 2.1.x) i 39), les fundacions estan obligades a conservar durant 10 anys els documents d'identificació, negocis i operacions a què aquesta normativa es refereix.</p> <p>En concret, hauran de conservar la documentació:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificativa de les persones que aportin a l'entitat, a títol gratuït, fons o recursos per import igual o superior a 100 euros. • Identificativa de les persones o col·lectius que rebin a títol gratuït, fons o recursos de l'entitat. • Acreditativa de l'aplicació dels fons als diferents projectes associatius.

(5.2) Fundacions d'àmbit autonòmic (Generalitat de Catalunya)

Descripció	<p>Una fundació és una entitat no lucrativa, constituïda per voluntat dels fundadors, ja siguin persones físiques o jurídiques, mitjançant l'afecció d'uns béns o d'uns drets per a la realització de finalitats d'interès general.</p> <p>De conformitat amb l'article 118 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la Generalitat de Catalunya ha assumit plenes competències en matèria d'associacions i fundacions que exerceixen les seves funcions majoritàriament a Catalunya.</p> <p>En aquest apartat es tracten les fundacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.</p>
Òrgan de govern	El Patronat
Òrgan de representació	El Patronat
Legislació aplicable	<p>Normativa de Catalunya:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llei 21/2014, del 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública. • Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. • Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques. • Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya. • Ordre JUS/152/2018, de 12 de setembre, per la qual s'estableix el nivell de subjecció de les fundacions i de les associacions declarades d'utilitat pública als instruments de transparència que estableix la Llei 21/2014, del 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública. • Ordre JUS/119/2017, de 14 de juny, per la qual es dona publicitat a la relació de taxes vigents que gestiona el Departament de Justícia. • Ordre JUS/37/2015, de 2 de març, per la qual es crea el Cens d'associacions i fundacions vinculades a partits polítics, vinculat als registres d'associacions i fundacions de la Generalitat de Catalunya. • Ordre JUS/281/2006, de 6 de juny, per la qual es determinen els formularis i les condicions per a la presentació dels comptes anuals de les fundacions en suport digital o per via telemàtica. • Resolució JUS/1796/2018, de 24 de juliol, per la qual s'aproven els criteris pels quals s'ha de regir el Pla d'actuació inspectora de fundacions i associacions declarades d'utilitat pública per a l'any 2018. <p>Normativa estatal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme. • Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge. • Reial decret 1270/2003, de 10 d'octubre pel qual s'aprova el Reglament per l'aplicació del règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.

Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	Sí. Articles 313-1 i 333-7 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	El Patronat. Article 333-7 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	La normativa no estableix cap data sobre això. Si bé la legislació estableix que el Patronat ha d'aprovar els comptes anuals els sis mesos següents a la data de tancament de l'exercici.
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	El Patronat. Article 333-9 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Dipòsit de CCAA o estats financers	Presentació dels comptes al Protectorat. Article 333-9 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Termini que s'estableix per al dipòsit	Trenta dies comptats des del dia en què s'aproven, per mitjà de documents informàtics garantits amb les corresponents signatures electròniques reconegudes. Article 333-9 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Criteria que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	Quan es compleixin dos dels cinc requisits següents durant dos anys consecutius: <ul style="list-style-type: none"> • Total actiu > 6 milions d'euros • Ingressos ordinaris > 3 milions d'euros • Nombre mitjà de treballadors > 50 • Ingressos provinents d'administracions públiques, per subvencions, contractes, etc. > 40% del total d'ingressos • Ingressos de qualsevol administració > 60 mil euros Article 333-11 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Altres consideracions d'interès	Per aplicació de la Llei 10/2010, de 28 d'abril, de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme (articles 2.1.x) i 39), les fundacions estan obligades a conservar durant 10 anys els documents d'identificació, negocis i operacions a què aquesta normativa es refereix. En concret, hauran de conservar la documentació: <ul style="list-style-type: none"> • Identificativa de les persones que aportin a l'entitat, a títol gratuït, fons o recursos per import igual o superior a 100 euros. • Identificativa de les persones o col·lectius que rebin a títol gratuït, fons o recursos de l'entitat. • Acreditativa de l'aplicació dels fons als diferents projectes associatius.

(5.3) Fundacions Canòniques

Descripció	<p>Atès els canons 114 i 1303 del Codi Canònic, una fundació és una entitat constituïda per la prescripció del dret canònic o per l'especial concessió de l'autoritat competent mitjançant decret, els conjunts de coses ordenades a una finalitat congruent amb la missió de l'Església que transcendeix la finalitat dels individus (obres de pietat, apostolat o caritat, tant espiritual com temporal). Les fundacions tenen una naturalesa especial i adquireixen personalitat jurídica quan s'inscriuen en el Registre d'Entitats Religioses del Ministeri de Justícia.</p> <p>En aquest apartat, es tracten les fundacions canòniques subjectes al Codi de Dret Canònic.</p>
Òrgan de govern	Segons la norma del dret i dels estatuts, per una o diverses persones físiques, o per un col·legi (cànon 115)
Òrgan de representació	Aquells a qui els estatuts atribueixen aquesta competència (cànon 118)
Legislació aplicable	<p>Normativa estatal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instrument de Ratificació de l'Acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu sobre assumptes jurídics, signat el 3 de gener de 1979 a la Ciutat del Vaticà. BOE 300, de 15 de desembre de 1979, p. 28.781-28.782. • Acord de 10 d'octubre de 1980 sobre l'aplicació de l'impost sobre societats a les entitats eclesiàstiques elaborat per la Comissió Tècnica Església-Estat espanyol, en compliment de l'Acord sobre assumptes econòmics entre Espanya i la Santa Seu, de 4 de desembre de 1979. BOE 111, de 9 de maig de 1981, p. 9958-9959. • Reial decret 589/1984, de 8 de febrer, sobre Fundacions Religioses de l'Església Catòlica. BOE 75, de 28 de març, p. 8631. • Reial decret 594/2015, de 3 de juliol, pel qual es regula el Registre d'Entitats Religioses. BOE 183, d'1 d'agost de 2015, p. 66.721-66.737. • Resolució de 3 de desembre de 2015, de la Direcció General de Cooperació Jurídica Internacional i Relacions amb les Confessions, sobre inscripció d'entitats catòliques en el Registre d'Entitats Religioses. BOE 306, de 23 de desembre de 2015, p. 121.567-121.570. • Conferència Episcopal Espanyola. Assemblea plenària del 21 al 25 de novembre de 2016. Reglament de rendició de comptes per a les entitats inscrites en el Registre d'Entitats Religioses d'àmbit nacional, que seran supervisades a través de l'Oficina de Transparència creada el mes de juny. Aquestes normes ofereixen orientació a les diòcesis com a base per a la implantació de les seves pròpies oficines de transparència diocesanes. • Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense fins lucratiu i dels incentius fiscals al mecenatge. BOE núm. 307, de 24 de desembre. • Reial decret 1270/2003, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament per a l'aplicació del règim fiscal de les entitats sense fins lucratiu i dels incentius fiscals al mecenatge. BOE núm. 254, de 23 d'octubre.
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<p>Sí.</p> <p>Títol II i IV del llibre V del Codi de Dret Canònic i la Norma Dotzena.- Comptabilitat de l'Acord de 10 d'octubre de 1980 sobre l'aplicació de l'impost sobre societats a les entitats eclesiàstiques elaborat per la Comissió Tècnica Església-Estat espanyol, en compliment de l'Acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu sobre assumptes econòmics signat el 3 de gener de 1979. I ratificat el 4 de desembre del mateix any.</p>

Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	Conferència Episcopal Espanyola. Assemblea plenària del 21 al 25 de novembre de 2016. Reglament de Rendició de comptes per a les entitats inscrites en el Registre d'Entitats Religioses d'àmbit nacional.
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	Per qui administra els béns, en els termes que preveu el cànon 1279 i 1284 del Codi de Dret Canònic.
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	La normativa no estableix cap data sobre això.
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	D'acord amb les normes pròpies de cada entitat.
Dipòsit de CCAA o estats financers	Dipositar còpies autèntiques a l'arxiu de la cúria. Cànon 1284
Termini que s'estableix per al dipòsit	La normativa no estableix cap termini sobre això.
Criteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	La normativa no estableix cap obligació específica sobre això. Per a les fundacions que operin amb el sector públic estatal seran aquests els que han de fixar els criteris. En qualsevol cas, hi estaran obligades si reben subvencions públiques per més de 600.000 euros.
Altres consideracions d'interès	–

(5.4) Fundacions especials (hereves de l'Obra Social de les antigues caixes)

Descripció	<p>Una fundació especial és una entitat no lucrativa, constituïda a partir de la transformació d'una caixa d'estalvi en una fundació especial. Les fundacions especials han de centrar la seva activitat en l'atenció i el desenvolupament de les seves finalitats socials, per la qual cosa poden gestionar la seva cartera de valors i els seus ingressos. Les fundacions especials han de destinar a la seva finalitat beneficosocial el producte dels fons, participacions i inversions que integrin el seu patrimoni.</p> <p>En aquest apartat es tracten les fundacions especials subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya,</p>
Òrgan de govern	El Patronat
Òrgan de representació	El Patronat
Legislació aplicable	<p>Normativa de Catalunya:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llei 9/2012, de 25 de juliol, de modificació del text refós de la Llei de caixes d'estalvi de Catalunya. • Decret legislatiu 1/2008, d'11 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de caixes d'estalvi de Catalunya. • Llei 21/2014, de 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública. • Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. • Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques. • Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya. • Ordre JUS/152/2018, de 12 de setembre, per la qual s'estableix el nivell de subjecció de les fundacions i de les associacions declarades d'utilitat pública als instruments de transparència que estableix la Llei 21/2014, de 29 de desembre, del protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública. • Ordre JUS/119/2017, de 14 de juny, per la qual es dona publicitat a la relació de taxes vigents que gestiona el Departament de Justícia. • Ordre JUS/281/2006, de 6 de juny, per la qual es determinen els formularis i les condicions per a la presentació dels comptes anuals de les fundacions en suport digital o per via telemàtica. • Resolució JUS/1796/2018, de 24 de juliol, per la qual s'aproven els criteris pels quals s'ha de regir el Pla d'actuació inspectora de fundacions i associacions declarades d'utilitat pública per a l'any 2018. <p>Normativa estatal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense fins lucratius i dels incentius fiscals al mecenatge. • Llei 9/2012, de 14 de novembre, de reestructuració i resolució d'entitats de crèdit.

Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	Sí. Articles 313-1 i 333-7 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya DOGC núm. 5288, de 31 de desembre. Versió consolidada.
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	El Patronat. Article 333-7 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	La normativa no estableix cap data sobre això.
Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	El Patronat. Article 333-9 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Dipòsit de CCAA o estats financers	Presentació dels comptes al Protectorat. Article 333-9 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Termini que s'estableix per al dipòsit	Trenta dies comptats des del dia en què s'aproven, per mitjà de documents informàtics garantits amb les corresponents signatures electròniques reconegudes. Article 333-9 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	Quan es compleixin dos dels cinc requisits següents durant dos anys consecutius: <ul style="list-style-type: none"> • Total actiu > 6 milions d'euros • Ingressos ordinaris > 3 milions d'euros • Nombre mitjà de treballadors > 50 • Ingressos provinents d'administracions públiques, per subvencions, contractes, etc. > 40% del total d'ingressos • Ingressos de qualsevol administració > 60 mil euros Article 333-11 de la Llei 4/2008, de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi Civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
Altres consideracions d'interès	<ul style="list-style-type: none"> • Les fundacions especials han de presentar al Departament d'Economia i Finances, trimestralment i anualment, informació econòmica d'aquesta. • L'Administració de la Generalitat controla les fundacions especials tant des del departament competent en fundacions com el competent en matèria de caixes d'estalvi.

6. MÚTUES I MUTUALITATS DE PREVISIÓ SOCIAL

Les mútues, cooperatives i mutualitats de previsió social no tenen normativa específica sinó que estan dins l'àmbit d'aplicació de la Llei d'ordenació i supervisió de les assegurances privades (Reial decret legislatiu 6/2004, de 29 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'ordenació i supervisió de les assegurances privades) i com a tals els és d'aplicació el Pla de comptabilitat de les entitats asseguradores (Reial decret 1317/2008, de 24 de juliol, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les entitats asseguradores i reasseguradores i normes sobre la formulació dels comptes anuals consolidats dels grups d'entitats asseguradores i reasseguradores). Per aquesta raó no s'han desenvolupat en aquesta guia.

7. PARTITS POLÍTICS

Descripció	<p>Un partit polític és una entitat no lucrativa, constituïda per voluntat dels seus promotors, que han de ser persones físiques, majors d'edat, que es trobin en el ple exercici dels seus drets i no hagin estat penalment condemnats per associació il·lícita, o per algun dels delictes greus que preveuen els Títols XXI a XXIV del Codi Penal.</p> <p>Les condicions i requisits per la seva constitució es regulen a la Llei orgànica 6/2002, de 27 de juny, de partits polítics.</p>
Òrgan de govern	El que es defineixi als estatuts del partit polític
Òrgan de representació	El que es defineixi als estatuts del partit polític. En qualsevol cas, hi haurà un responsable economicofinancer.
Legislació aplicable	<ul style="list-style-type: none"> • Llei orgànica 6/2002, de 27 de juny, de partits polítics. • Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de finançament de partits polítics. • Resolució de 8 d'octubre de 2013, de la Presidència del Tribunal de Comptes, per la qual es publica l'acord del Ple de 26 de setembre de 2013, d'aprovació del Pla de comptabilitat adaptat a les formacions polítiques. • Llei orgànica 3/2015, de 30 de març, de control de l'activitat economicofinancera dels partits polítics, per la qual es modifiquen la Llei orgànica 8/2007, la Llei orgànica 6/2002 i la Llei orgànica 2/1982, de 12 de maig, del Tribunal de Comptes. • Resolució de 21 de desembre de 2018, de la Presidència del Tribunal de Comptes, per la qual es publica l'acord del Ple de 20 de desembre de 2018, d'aprovació del Pla de comptabilitat adaptat a les formacions polítiques i a la Llei orgànica 3/2015, de 30 de març. • Ordre JUS/37/2015, de 2 de març, per la qual es crea el cens d'associacions i fundacions vinculades a partits polítics, vinculat als registres d'associacions i fundacions de la Generalitat de Catalunya.
Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers	<p>Sí.</p> <p>Títol IV. Obligacions comptables i gestió economicofinancera de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de finançament dels partits polítics.</p>
Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers	Resolució de 21 de desembre de 2018, de la Presidència del Tribunal de Comptes, per la qual es publica l'acord del Ple de 20 de desembre de 2018, d'aprovació del Pla de comptabilitat adaptat a les formacions polítiques i a la Llei orgànica 3/2015, de 30 de març.
Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers	<p>El responsable de la gestió economicofinancera.</p> <p>Article 14bis, apartat 4, de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de finançament dels partits polítics.</p>
Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers	La normativa no estableix cap data sobre això.

Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers	El responsable de la gestió economicofinancera. Article 14bis, apartat 4, de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de finançament dels partits polítics.
Dipòsit de CCAA o estats financers	Presentació dels comptes al Tribunal de Comptes. Article 14, apartat 6, de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de finançament dels partits polítics.
Termini que s'estableix per al dipòsit	Abans del 30 de juny. Article 14, apartat 6, de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de finançament dels partits polítics.
Críters que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	<ul style="list-style-type: none"> • Correspon en exclusiva al Tribunal de Comptes el control de l'activitat economicofinancera dels partits polítics, que fiscalitzarà els comptes relatius als partits que percebin algun tipus de subvenció pública. Títol V. Fiscalització i control de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de finançament dels partits polítics. • Resten subjectes al control de la Sindicatura de Comptes els partits polítics amb representació parlamentària, les associacions i les fundacions vinculades orgànicament i sotmeses al protectorat de la Generalitat i les agrupacions d'electors. Llei 18/2010, de 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes. • Les fundacions i entitats vinculades a partits polítics estaran obligades a formular i aprovar els seus comptes en els termes que preveu la legislació vigent, i a realitzar una auditoria dels seus comptes anuals i enviar tota la documentació al Tribunal de comptes. Disposició addicional 7a de la Llei orgànica 8/2007, de 4 de juliol, de finançament dels partits polítics.
Altres consideracions d'interès	Els partits polítics estan obligats a portar una comptabilitat separada dels processos electorals, que estan subjectes a fiscalització per part del Tribunal de Comptes i pels òrgans de control extern de les comunitats autònomes.

8. PATRONALS EMPRESARIALS

Descripció	<p>Les associacions empresarials o “patronals” son organitzacions d’empresaris creades per a la defensa i promoció dels interessos econòmics i socials que li són propis.</p> <p>El Reial decret 416/2015, de 29 de maig, sobre dipòsit d’estatuts de les organitzacions sindicals i empresarials, en l’article 2 estableix: “Les organitzacions sindicals o empresarials que regula aquest reial decret han de presentar els seus estatuts a l’oficina pública competent amb motiu del seu àmbit territorial d’actuació, als efectes d’adquirir personalitat jurídica i plena capacitat d’obrar”.</p>
Òrgan de govern	Assemblea general
Òrgan de representació	Junta directiva / Comitè executiu
Legislació aplicable	<ul style="list-style-type: none"> • Constitució espanyola 1978, articles 7 i 22. • Conveni Organització Internacional del Treball (OIT) 87/1948: Conveni sobre la llibertat sindical i la protecció del dret de sindicació. • Llei 19/1977, d’1 d’abril, reguladora del dret d’associació sindical. • Reial decret 416/2015, de 29 de maig, sobre dipòsit d’estatuts de les organitzacions sindicals i empresarials, • Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. <p>D’altra banda, la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d’associació, preveu en l’article 1:</p> <p><i>“1. Aquesta llei orgànica té per objecte desenvolupar el dret d’associació que reconeix l’article 22 de la Constitució i establir aquelles normes de règim jurídic de les associacions que correspon dictar a l’Estat.</i></p> <p><i>2. El dret d’associació es regirà amb caràcter general pel que disposa aquesta llei orgànica, dins l’àmbit d’aplicació s’inclouen totes les associacions que no tinguin finalitat de lucre i que no estiguin sotmeses a un règim associatiu específic.</i></p> <p><i>3. Es regeixen per la seva legislació específica els partits polítics; els sindicats i les organitzacions empresarials; les esglésies, confessions i comunitats religioses; les federacions esportives; les associacions de consumidors i usuaris; així com qualssevol altres regulades per lleis especials.”</i></p> <p>Finalment, la disposició derogatòria de la Llei orgànica 11/1985, de 2 d’agost, de llibertat sindical preveu que la Llei 19/1977 romangui vigent només per la part de la regulació que conté aquesta norma referida a les associacions professionals i, en particular, a les associacions empresarials.</p>

<p>Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers</p>	<p>Per la seva part, la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, en l'article 14 estableix les següents obligacions documentals i comptables.</p> <p><i>"1. Les associacions han de disposar d'una relació actualitzada dels seus associats, portar una comptabilitat que permeti obtenir la imatge fidel del patrimoni, del resultat i de la situació financera de l'entitat, així com les activitats realitzades, efectuar un inventari dels seus béns i recollir en un llibre les actes de les reunions dels seus òrgans de govern i representació. Hauran de portar la seva comptabilitat d'acord amb les normes específiques que els siguin aplicables ... (...)</i></p> <p><i>3. Els comptes de l'associació s'aprovaran anualment per l'Assemblea general."</i></p> <p>No obstant això, respecte a les associacions empresarials, la mateixa Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, estableix en l'article 1.3 –vegeu apartat Legislació aplicable– que aquestes organitzacions s'han de regir per la seva legislació específica.</p> <p>En tot cas, com a entitats que reben subvencions i ajuts públics, estaran subjectes a la justificació econòmica dels projectes o activitats subvencionats i, fins i tot, a la seva auditoria, si així ho preveu la seva normativa reguladora.</p>
<p>Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers</p>	<p>No hi ha un marc d'informació financera aplicable.</p> <p>Si no n'hi ha, utilitzaran el Pla general comptable.</p>
<p>Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>Junta directiva / Comitè executiu</p>
<p>Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>La normativa no estableix l'obligació de formular comptes anuals ni altres estats financers.</p>
<p>Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers</p>	<p>Assemblea general</p>
<p>Dipòsit de CCAA o estats financers</p>	<p>La normativa no estableix cap previsió sobre això</p>
<p>Termini que s'estableix per al dipòsit</p>	<p>No aplica</p>
<p>Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers</p>	<p>La normativa que regeix l'actuació d'aquestes entitats no estableix obligacions comptables normalitzades (per exemple, l'obligatorietat de formular comptes anuals o de sotmetre'ls a auditoria), ni fixa un marc d'informació financera de referència. Per tant, en el cas de sotmetre's a una auditoria de comptes, seria voluntària i no podria ser considerada una auditoria de comptes subjecta a la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes.</p>
<p>Altres consideracions d'interès</p>	<p>–</p>

9. SINDICATS DE TREBALLADORS

<p>Descripció</p>	<p>Associació de treballadors l'objectiu dels quals és la defensa dels interessos professionals, econòmics i laborals dels associats.</p> <p>Tots els treballadors tenen dret a sindicar-se lliurement per a la promoció i defensa dels seus interessos econòmics i socials (no obstant això, hi ha limitacions i restriccions que afecten els membres de les forces armades i dels instituts armats de caràcter militar, els membres de cossos i forces de seguretat que no tinguin caràcter militar, jutges, magistrats i fiscals; també els treballadors per compte propi sense treballadors al seu servei, els treballadors en atur i els que hagin cessat en la seva activitat laboral com a conseqüència d'incapacitat o jubilació quant a la fundació de sindicats).</p> <p>El Reial decret 416/2015, de 29 de maig, sobre dipòsit d'estatuts de les organitzacions sindicals i empresarials en l'article 2 estableix: "Les organitzacions sindicals o empresarials que regula aquest reial decret han de presentar els seus estatuts a l'oficina pública competent amb motiu del seu àmbit territorial d'actuació, als efectes d'adquirir personalitat jurídica i plena capacitat d'obrar."</p>
<p>Òrgan de govern</p>	<p>Assemblea general</p>
<p>Òrgan de representació</p>	<p>Junta directiva / Comitè executiu</p>
<p>Legislació aplicable</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Constitució espanyola 1978, articles 7, 22 i 28.1. • Conveni Organització Internacional del Treball (OIT) 87/1948: Conveni sobre la llibertat sindical i la protecció del dret de sindicació. • Conveni Organització Internacional del Treball 98/1978: Conveni sobre el dret de sindicació i de negociació col·lectiva. • Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació. • Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical. • Reial decret 416/2015, de 29 de maig, sobre dipòsit d'estatuts de les organitzacions sindicals i empresarials. • Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. • Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut dels treballadors. • Reial decret 1844/1994, de 9 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament d'eleccions a òrgans de representació dels treballadors a l'empresa. • Ordre TAS/1303/2007, de 26 d'abril, per la qual s'estableixen les bases reguladores per a la concessió de subvencions a les organitzacions sindicals en proporció a la seva representativitat per a la realització d'activitats de caràcter sindical. • Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social. <p>D'altra banda, la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, preveu en l'article 1:</p> <p><i>"1. Aquesta llei orgànica té per objecte desenvolupar el dret d'associació que reconeix l'article 22 de la Constitució i establir aquelles normes de règim jurídic de les associacions que correspon dictar a l'Estat.</i></p> <p><i>2. El dret d'associació es regirà amb caràcter general pel que disposa aquesta llei orgànica, dins l'àmbit d'aplicació s'inclouen totes les associacions que no tinguin finalitat de lucre i que no estiguin sotmeses a un règim associatiu específic.</i></p> <p><i>3. Es regeixen per la seva legislació específica els partits polítics; els sindicats i les organitzacions empresarials; les esglésies, confessions i comunitats religioses; les federacions esportives; les associacions de consumidors i usuaris; així com qualssevol altres regulades per lleis especials."</i></p>

<p>Obligació de portar comptabilitat o de formular CCAA o estats financers</p>	<p>D'acord amb la normativa que regeix l'actuació d'aquestes entitats, no estan subjectes a obligacions comptables normalitzades, i no resulta obligatòria la formulació de comptes anuals d'acord amb un marc d'informació financera expressament establert.</p> <p>D'altra banda, la Llei orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació, en l'article 14 estableix les següents obligacions documentals i comptables.</p> <p><i>"1. Les associacions han de disposar d'una relació actualitzada dels seus associats, portar una comptabilitat que permeti obtenir la imatge fidel del patrimoni, del resultat i de la situació financera de l'entitat, així com les activitats realitzades, efectuar un inventari dels seus béns i recollir en un llibre les actes de les reunions dels seus òrgans de govern i representació. Hauran de portar la seva comptabilitat d'acord amb les normes específiques que els siguin aplicables ... (...)</i></p> <p><i>3. Els comptes de l'associació s'aprovaran anualment per l'Assemblea general."</i></p> <p>No obstant això, respecte als sindicats, la mateixa Llei orgànica 1/2002, de 22 de març estableix en l'article 1.3 –vegeu apartat Legislació aplicable– que aquestes organitzacions s'han de regir per la seva legislació específica.</p> <p>La Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical, estableix en l'article 4.2 que els estatuts de les entitats contindran, almenys: (...)</p> <p><i>"c) Els òrgans de representació, govern i administració i el seu funcionament ... (...)</i></p> <p><i>e) El règim econòmic de l'organització que estableixi el caràcter, procedència i destinació dels seus recursos, així com els mitjans que permetin als afiliats conèixer la situació econòmica."</i></p> <p>En tot cas, com a entitats que reben subvencions i ajuts públics, estaran subjectes a la justificació econòmica dels projectes o activitats subvencionats i, fins i tot, a la seva auditoria, si així ho preveu la seva normativa reguladora.</p>
<p>Marc normatiu d'informació financera sota el qual han de formular els CCAA o estats financers</p>	<p>No hi ha un marc d'informació financera aplicable.</p> <p>Si no n'hi ha, utilitzaran el Pla general comptable.</p>
<p>Responsable de la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>Junta directiva / Comitè executiu</p>
<p>Termini que s'estableix per a la formulació dels CCAA o estats financers</p>	<p>La normativa no estableix l'obligació de formular comptes anuals ni altres estats financers.</p>
<p>Responsable de l'aprovació dels CCAA o estats financers</p>	<p>Assemblea general</p>
<p>Dipòsit de CCAA o estats financers</p>	<p>La normativa no estableix cap previsió sobre això.</p>

Termini que s'estableix per al dipòsit	No resulta d'aplicació
Críteris que determinen l'obligació d'auditar els CCAA o estats financers	La normativa que regeix l'actuació d'aquestes entitats no estableix obligacions comptables normalitzades (per exemple, l'obligatorietat de formular comptes anuals o de sotmetre'ls a auditoria) ni fixa un marc d'informació financera de referència. Per tant, en el cas de sotmetre's a una auditoria de comptes, seria voluntària i no podria ser considerada una auditoria de comptes subjecta a la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes.
Altres consideracions d'interès	–

Col·legi
de Censors Jurats
de Comptes
de Catalunya

EL CØL·L3G1

Sor Eulàlia d'Anzizu, 41
08034 Barcelona
Tel. 93 280 31 00
Fax 93 252 15 01
col.legi@auditors-censors.com
www.auditorscensors.com